

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1482/2022
02.03.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгица Ђекић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Никола Лековић, адвокат из ..., ради одређивања мера заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 274/21 од 24.08.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.03.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 274/21 од 24.08.2021. године у ставу првом изреке у делу у коме је одбијена жалба тужиоца и у ставу другом изреке, као и пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 208/20 од 09.11.2020. године у тачки 2. и 3. у односу на тужиоца, као и у тачки 4. у односу на трошкове поступка и предмет **ВРАЋА** простепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П2 208/20 од 09.11.2020. године, тачком 1. делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА па је према ББ продужена мера заштите од насиља у породици тако што је забрањено туженом да даље узнемирава тужиоца; тачком 2. продужена је мера за заштиту од насиља у породици па је забрањено тужиоцу да даље узнемирава туженог; тачком 3. одређено је да мере заштите од насиља у породици ближе описане у ставу један и два изреке пресуде трају годину дана, почев од 09.11.2020. године, као дана извршења, а њихово трајање може се продужавати све док не престану разлози због којих су одређене; тачком 4. одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 274/21 од 24.08.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца АА и туженог ББ и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца АА за накнаду трошкова жалбеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је отац туженом ББ. Парничне странке живе у истој кући, али у одвојеним деловима. Тужилац, који има 80 година, живи сам у приземном делу куће, а тужени са својом породицом живи на спратном делу исте куће. Тужилац тврди да тужени већ дуже време врши према њему психофизичко насиље, а тужени је навео да је са тужиоцем у лошим односима, да сматра да тужилац има здравствени проблем и да је оца пријавио полицији због малтретирања. Према извештају Центра за социјални рад у Крагујевцу од 11.09.2020. године целисходно је усвојити обостране мере за заштиту од насиља у породици на период од годину дана, а по потреби и дуже. Пуномоћник тужиоца је указао да је поступак у овом предмету настао као противтужба из предмета П2 1005/17 у ком поступку је пресудом од 11.06.2018. године делимично усвојен тужбени захтев и забрањено АА да узнемирава тужиоца у том поступку ББ и да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којима угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиоца. Правноснажном пресудом П2 116/19 од 31.10.2019. године, одређена је мера заштите од насиља у породици и забрањено туженом ББ да даље узнемирава тужиоца АА, док је пресуда укинута у погледу мере забране приближавања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је узимајући у обзир мишљење органа старатељства, сходно одредби члана 197, 198. и 199. Породичног закона продужио мере заштите од насиља у породици и забранио туженом да даље узнемирава тужиоца (мера одређена пресудом П2 116/19 од 31.10.2019. године, која је важила до 31.10.2020. године) али продужио и меру тужиоцу да даље узнемирава туженог (мера одређена пресудом П2 1005/17 од 11.06.2018. године, која је важила од 10.08.2018. године до 10.08.2019. године), док у преосталом делу није прихватио мишљење стручног тима којим су предложене обостране мере забране приближавања ценећи да исте нису целисходне, имајући у виду организацију живота странака.

Другостепени суд је прихватио утврђено чињенично стање и дату аргументацију првостепеног суда, па је одбио као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврдио првостепену пресуду.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује на погрешну примену материјалног права.

Насиље у породици је дефинисано чланом 197. Породичног закона ("Службени гласник РС", број 18/05, 72/11 и 6/15) тако што је ставом један одређено да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице, док су у ставу два наведени карактеристични видови насиља у породици. Мера заштите

прописане су чланом 198. став 2. Породичног закона и изричу се у складу са извршеном врстом насиља и циљем заштите, као санкција за учињену повреду, али и из превентивних разлога ради спречавања будућег узнемиравања и насиља и обезбеђења спокојства и безбедности не само жртве, већ и осталих чланова породице.

Одредбом члана 199. Породичног закона прописано је да се мера заштите од насиља у породици може продужавати све док не престану разлози због којих је мера одређена.

Одредбе члана 284. и 287. Породичног закона садрже регулативу за поступање у споровима за заштиту од насиља у породици.

У конкретном случају тужилац и тужени су отац и син. Правноснажном пресудом П2 1005/17 од 11.06.2018. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца у том поступку ББ против туженог АА и туженом забрањено узнемиравање тужиоца уз изрицање мера заштите од насиља у породици са трајањем од годину дана од дана правноснажности пресуде (правноснажна 10.08.2018. године). Противтужба АА је раздружена из предмета П2 1005/17 и заведена као нова парница и у том поступку је продужена мера за заштиту од насиља у породици и забрањено тужиоцу АА да даље узнемирава ББ.

Мере заштите од насиља у породици морају бити ефикасне и сврсисходне, како би могле остварити свој циљ на плану превенције, како посебне тако и опште, а одређивање и продужење мера заштите мора бити адекватно утврђеном насиљу и у корелацији са траженим мерама заштите од насиља у породици. Мере заштите од насиља у породици продужавају се када код жртве и даље постоји страх од понављања насиља, с тим што се истеком мере не може поднети захтев за њено продужење, већ тужба за поновно одређивање мере заштите од насиља. Међутим, у конкретном случају, управо у односу на сврху и циљ одређивања мера заштите од насиља у породици и продужења истих, у одсуству тврдње туженог о постојању насиља дефинисаног кроз одређени захтев, изостало је чињенично стање од значаја за одлуку дефинисану од стране суда као продужење мере забране тужиоцу АА да даље узнемирава туженог ББ.

Све напред наведено доводи до закључка да нижестепени судови нису правилно применили одредбе материјалног права и нису у потпуности утврдили да ли према тужиоцу постоје услови за продужење мера заштите од насиља у породици.

Из тих разлога, пресуде нижестепених судова су морале бити укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће употпунити чињенично стање у смислу изложеног и уз правилну примену материјалног права донети одлуку да ли према тужиоцу постоје услови за продужење мера заштите од насиља у породици.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер иста зависи од коначног исхода спора.

Из изложеног, а применом члана 416. став 2 ЗПП, одлучано је као у изреци.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**